

Sygn. akt I CZ 52/07

POSTANOWIENIE

Dnia 30 maja 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (przewodniczący)

SSN Jan Górowski (sprawozdawca)

SSN Barbara Myszka

w sprawie z powództwa Instytutu [...]

przeciwko Narodowemu Funduszowi Zdrowia w Warszawie

i Skarbowi Państwa - Ministrowi Finansów w Warszawie

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 30 maja 2007 r.,

zażalenia strony powodowej

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 24 stycznia 2007 r.,

oddala zażalenie i zasądza od powoda na rzecz pozwanego Skarbu Państwa - Ministra Finansów zastępowanego przez Prokuratorię Generalną kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 24 stycznia 2007 r. Sąd Apelacyjny odrzucił apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 28 lutego 2006 r. w uzasadnieniu podniósł, że powód na mocy postanowienia z dnia 24 października 2003 r. w sprawie korzystał z całkowitego zwolnienia od kosztów sądowych. Z tego względu na podstawie art. 14 ust. 2 w zw. z art. 3 ust. 2 pkt 2, art. 14 ust. 3 i art. 10 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm., dalej „u.k.s.c.”) powinien był najpóźniej w terminie otwartym do wniesienia apelacji uiścić opłatę podstawową, a termin ten upłynął bezskutecznie w dniu 14 kwietnia 2006 r. Wezwanie pełnomocnika powoda przez Przewodniczącego Wydziału Sądu Okręgowego do uiszczenia opłaty podstawowej nie było trafne, a niezależnie od tego uiszczenie po tym wezwaniu opłaty było spóźnione, skoro nastąpiło dopiero w dniu 5 maja 2006 r.

W zażaleniu powód wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawie postępowanie przed sądem drugiej instancji zostało prawomocnie zakończone wskazanym wyrokiem w dniu 28 lutego 2006 r., natomiast apelacja została wniesiona w dniu 10 kwietnia 2006 r., a więc już w czasie obowiązywania ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Wprowadzony do systemu prawnego tą ustawą art. 130² § 3 k.p.c. daje podstawę do odrzucenia skargi kasacyjnej, gdy jest wniesiona między innymi przez radcę prawnego, bez wzywania o uiszczenie opłaty stałej, jaką jest także opłata podstawowa lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości zaskarżenia.

Regulacja zawarta w art. 149 u.k.s.c. jest wyjątkiem od zasady bezpośredniego działania ustawy nowej. Za tezę, że chwila wydania orzeczenia powinna być postrzegana jako zakończenie postępowania w instancji przemawia to, że jest to jedyny termin, który pozwala w sposób nie budzący wątpliwości rozgranaczyć czasowe zakresy stosowania starej i nowej ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Środek odwoławczy może bowiem być wniesiony

przez strony w różnych terminach, gdyż otwarcie tego terminu dla każdej ze stron następuje w sposób indywidualny. Poza tym tylko łączenie zakończenia postępowania w instancji z chwilą wydania orzeczenia może stanowić zadawalające rozwiązanie dla sytuacji, w której wydane zostało orzeczenie kasatoryjne, a więc nie podlegające zaskarżeniu. Z tych względów należy przyjąć, że zakończenie postępowania w danej instancji w rozumieniu art. 149 ust. 1 u.k.s.c. następuje z chwilą wydania orzeczenia merytorycznego bądź formalnego kończącego postępowanie w sprawie w instancji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2006 r., III CZ 36/06, OSNC 2007, nr 1, poz. 19). Postępowanie w sprawie w pierwszej instancji w świetle powyższych uwag zakończyło się przed Sądem Okręgowym w dniu 28 lutego 2006 r. a więc w czasie obowiązywania ustawy starej.

W powołanej w zażaleniu uchwale z dnia 7 grudnia 2006 r. III CZP 110/06 rzeczywiście został wyrażony pogląd, że obowiązek uiszczenia opłaty podstawowej od apelacji, w której zawarto wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, powstaje po uwzględnieniu tego wniosku. Z jej uzasadnienia wynika, że dotyczy on sytuacji gdy strona nie została zwolniona w całości od kosztów sądowych i w związku z tym w piśmie podlegającym opłacie – w tym wypadku apelacji – złożyła wniosek o dalsze zwolnienie od opłat. W rozpoznawanej sprawie mamy jednak do czynienia z odmiennym stanem faktycznym, gdyż postanowieniem z dnia 24 października 2003 r. powód został zwolniony w całości od kosztów sądowych. Zawarty zatem wniosek o zwolnienie od kosztów w apelacji był bezprzedmiotowy i na powódzie zastępowanym przez radcę prawnego ciążył obowiązek uiszczenia opłaty podstawowej wraz z wnoszonym środkiem odwoławczym. Sąd Apelacyjny trafnie więc zastosował art. 130² § 3 k.p.c. Gdyby oczywiście powód uprawdopodobnił, że bez swej winy apelacji nie opłacił opłatą podstawową mógłby domagać się przywrócenia terminu do wniesienia apelacji.

Z tych względów zażalenie jako nieuzasadnione uległo oddaleniu (art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i art. 394¹ § 3 k.p.c.). O kosztach orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania (art. 98 k.p.c.).

